

Briselē, 2026. gada 14. jūnijā
(OR. en)

10489/26

**Starpiestāžu lieta:
2025/0555 (COD)**

COMPET 763	ECOFIN 809
IND 412	COH 115
MI 628	INDEF 124
CADREFIN 289	CULT 85
FIN 873	CYBER 289
RECH 280	JAI 819
ESPACE 101	DIGIT 163
CONSUM 193	DATAPROTECT 198
DUAL USE 47	FREMP 208
EDUC 269	RELEX 831
TELECOM 316	COPS 347
ENER 396	UD 180
ENV 724	AUDIO 84
CLIMA 328	PROCIV 129
AGRI 494	IPCR 64
TRANS 419	MAP 127
SAN 476	FISC 220
PHARM 106	CODEC 1164
BIOTECH 80	IA 164
POLMIL 237	CSC 401
POLGEN 167	

PIEZĪME

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsekretariāts

Saņēmējs: Padome

Temats: Regula, ar ko izveido Eiropas Konkurētspējas fondu (EKF), tostarp īpašu programmu pētniecībai un inovācijai aizsardzības jomā
– *daļēja vispārēja pieeja*

I. IEVADS

1. Komisija 2025. gada 16. jūlijā nosūtīja Eiropas Parlamentam un Padomei priekšlikumu regulai, ar ko izveido Eiropas Konkurētspējas fondu (EKF) ¹.
2. Priekšlikums ir daļa no daudzgadu finanšu shēmas (DFS) paketes 2028.–2034. gadam. Regulas projekta mērķis ir konsolidēt vienotā investīciju satvarā 14 atsevišķus finansēšanas instrumentus no pašreizējās DFS, lai stiprinātu Eiropas konkurētspēju stratēģisko tehnoloģiju un nozaru jomā.
3. Ierosinātais indikatīvais finansējums EKF ir 234,3 miljardi EUR faktiskajās cenās. EKF, kas darbojas saskaņā ar vienotu noteikumu kopumu un finansējuma pieteikuma iesniedzējiem piedāvā vienotu vārteju, mērķis ir vienkāršot un paātrināt ES finansējumu saņemšanu un veicināt privātās un publiskās investīcijas. Tas ir strukturēts ap četriem politikas logiem, kas atspoguļo stratēģiskās prioritātes ES konkurētspējas un noturības veidošanai: 1) pāreja uz tīru enerģiju un rūpniecības dekarbonizācija; 2) veselība, biotehnoloģija, lauksaimniecība un bioekonomika; 3) digitālā līderība; un 4) kritiskās izejvielas, aizsardzības industrija, kosmosa un civilās drošības industrija.
4. Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja 2025. gada 9. decembrī pieņēma savu atzinumu par tiesību akta priekšlikumu ².
5. Eiropas Reģionu komiteja 2026. gada 23. martā pieņēma savu atzinumu par tiesību akta priekšlikumu ³.
6. Eiropas Revīzijas palāta 2026. gada 15. janvārī pieņēma savu atzinumu par tiesību akta priekšlikumu ⁴.

¹ 11770/1/25 REV 1.

² 16636/25.

³ 7660/26.

⁴ 5397/26.

II. PADOMĒ PANĀKTAIS PROGRESS

7. Pastāvīgo pārstāvju komiteja nolēma DFS ad hoc darba grupā izveidot Eiropas Konkurētspējas fonda (EKF) apakšgrupu. Apakšgrupa sāka darbu 2025. gada septembrī.
8. Dānijas prezidentūras laikā tika organizēta 21 EKF apakšgrupas sanāksme, lai izskatītu Komisijas priekšlikumu, ietekmes novērtējumu un vairākus prezidentvalsts kompromisa tekstus. Prezidentvalsts Dānija rīkoja atsevišķas diskusijas par horizontālo daļu (I, II, III un VIII sadaļa) un par politikas logiem (IV–VII sadaļa). Kvadrātiekvāds ieliktie panti un apsvērumi netika apspriesti EKF apakšgrupā, bet tika nosūtīti atpakaļ DFS *ad hoc* darba grupai. Prezidentvalsts Dānija iesniedza trīs prezidentvalsts kompromisa tekstus par horizontālo daļu un pirmo prezidentvalsts kompromisa tekstu par politikas logiem un apsvērumiem.
9. Prezidentvalsts Dānija lūdza Padomes Drošības komiteju sniegt atzinumu par tām teksta daļām, kas attiecas uz informācijas drošību, proti, par 13. pantu (Noteikumu par klasificētu informāciju un sensitīvu informāciju piemērošana), 51. panta 9. un 10. punktu (Papildu attiecināmības noteikumi attiecībā uz dotācijām), 55. pantu (Papildu piemērojamie noteikumi par klasificētu informāciju), 69. pantu (Attiecināmības un dalības nosacījumi Savienības operacionālo kosmosa sistēmu drošības, integritātes un noturības saglabāšanai), 77. panta 2. punkta d) apakšpunktu (Pārvaldības principi) un 78. pantu (Papildu noteikumi par klasificētas informācijas aizsardzību). Padomes Drošības komiteja 2026. gada 30. aprīlī sniedza atzinumu ⁵, kas tika ņemts vērā jaunākajā prezidentvalsts kompromisa tekstā.

⁵ 8734/26.

10. Prezidentvalsts Kipra, pamatojoties uz turpmākām diskusijām, izskatot pantu pēc panta, un tematiskām diskusijām vēl 19 EKF apakšgrupas sanāksmēs, sagatavoja vēl četrus prezidentvalsts kompromisa tekstus un trīs reizes lūdza Pastāvīgo pārstāvju komiteju sniegt politiskas norādes. Pastāvīgo pārstāvju komiteja sniedza politisku ievirzi, jo īpaši jautājumā par to, kā varētu panākt līdzsvaru starp augstas kvalitātes un ietekmīgu projektu nodrošināšanu un dažādu apstākļu ņemšanu vērā visā ES. Pastāvīgo pārstāvju komiteja arī ieteica, kā ierosināto EKF regulu varētu papildināt ar noteikumiem par turpmāku netraucētu mijiedarbību šīs regulas un gaidāmās pētniecības pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” īstenošanā, jo īpaši, lai nodrošinātu dalībvalstu aktīvu iesaisti kopīgu prioritāšu apzināšanā un noteikšanā stratēģiskā līmenī, vienlaikus pienācīgi ņemot vērā pētniecības un inovācijas prioritārās jomas.
11. Pēc diskusijām Pastāvīgo pārstāvju komitejā 2026. gada 29. maijā un 2026. gada 10. jūnijā prezidentvalsts nāca klajā ar vēl diviem pārskatītiem kompromisa priekšlikumiem ⁶, lai tos apstiprinātu Pastāvīgo pārstāvju komitejā 2026. gada 14. jūnijā un pēc tam Vispārējo lietu padomē 2026. gada 16. jūnijā pieņemtu daļēju vispārēju pieeju.
12. Tā kā ierosinātā regula ir daļa no priekšlikumu kopuma, kas saistīts ar DFS, visi Komisijas sākotnējā priekšlikuma noteikumi, kuriem ir ietekme uz budžetu vai kuri atbilst elementiem, kas ir daļa no horizontālajām sarunām par DFS, ir iekļauti kvadrātiekvās un tāpēc ir izslēgti no daļējās vispārējās pieejas, kamēr nav panākts turpmāks progress saistībā ar DFS. Šie noteikumi tekstā norādīti kvadrātiekvās.

⁶ 9914/26 un 10443/26.

Turklāt prezidentvalsts 21. pantā ir ieviesusi procentuālu daļu no ES garantijas EKF *InvestEU* instrumenta ES nodalījumā, kas jāpiešķir EIB grupai, un minimālo procentuālu daļu no iemaksām no indikatīvajām summām četriem politikas logiem, kas jānodrošina, izmantojot EKF *InvestEU* instrumentu. Tā kā šie divi papildinājumi ir atkarīgi no horizontālajām sarunām par DFS, attiecīgajām procentuālajām daļām ir pievienotas kvadrātiekavas, un tādēļ tie ir izslēgti no daļējās vispārējās pieejas, kamēr nav panākts turpmāks progress attiecībā uz DFS.

13. Šī daļējā vispārējā pieeja neattiecas uz 36.a apsvērumā, 50. pantā un 65. panta 5. punktā minētajiem noteikumiem par trešo valstu asociēšanu aizsardzības un kosmosa politikas logos, kuri vēl ir jāapspriež sīkāk, un tāpēc tie ir ielikti iekavās.

III. PAŠREIZĒJAIS STĀVOKLIS EIROPAS PARLAMENTĀ

14. Eiropas Parlaments iesniedza šo dosjē Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejai (ITRE), kura par līdzreferentiem ir iecēlusi *Christian Ehler* (PPE, DE) un *Dan Nica* (S&D, RO). Referentu ziņojuma projekts tika izdots 2026. gada 20. aprīlī, un ar to iepazīstināja ITRE komiteju 2026. gada 6. maijā sanāsmē, oficiāli uzsākot komitejas padziļinātās pārbaudes un grozījumu posmu. Galīgā ziņojuma pieņemšana ITRE komitejā pašlaik ir paredzēta 2026. gada 10. septembrī, un balsojums par Eiropas Parlamenta sarunu pilnvarām ir paredzēts 2026. gada 19.–22. oktobra plenārsēdē.

IV. PREZIDENTVALSTS KOMPROMISA TEKSTA GALVENIE ELEMENTI

15. Kompromisa teksta galvenos elementus var apkopot šādi:

- a) Ierosinātais **pārvaldības** modelis skaidri norāda uz Padomes un dalībvalstu iesaistes pastiprināšanu un strukturēšanu visos īstenošanas cikla posmos. Pārbaudes procedūra ir pievienota visām komiteju procedūrām. Turklāt tiek ierosināts, lai EKF Vispārējai komitejai būtu papildu loma ārpus komiteju procedūras, saskaņā ar kuru tā konsultētu Komisiju par attiecīgiem jautājumiem un EKF vispārējo stratēģisko virzību. Daudzi noteikumi ir pielāgoti, lai padarītu tekstu skaidrāku attiecībā uz pilnvaru deleģēšanu Komisijai, vienlaikus saglabājot nepieciešamo EKF elastību.

Stratēģiskā līmenī dalībvalstīm būtu galvenā loma prioritāšu noteikšanā, un jau agrīnā posmā tiktu sniegts ieguldījums attiecībā uz EKF vispārējo stratēģisko virzību, ņemot vērā visus būtiskos elementus, tostarp ilgtermiņa konkurētspējas tendences un tirgus nepilnību jomas, kas Komisijai jāņem vērā, izstrādājot EKF daudzgadu stratēģisko dokumentu.

Vienlaikus EKF vispārīgie mērķi tika attīstīti turpmāk un tika pievienots ar vispārīgajiem mērķiem cieši saistīts satvars vispārēju **piešķiršanas kritēriju** noteikšanai darba programmās atkarībā no ES atbalsta veida.

- b) Pārskatītajā tekstā ir precizēta **papildināmība un sinerģija** starp EKF, citiem ES fondiem un programmām un to koordinācija. Tas jo īpaši attiecas uz sadarbīgām pētniecības un inovācijas darbībām un citiem attiecīgiem tematiem, ņemot vērā ciešo saikni ar gaidāmo pētniecības pamatprogrammu “**Apvārsnis Eiropa**”, tostarp attiecībā uz piešķiršanas un atbilstības kritērijiem, pievienošanās noteikumiem, novērtēšanas komitejām, partnerībām un saikni ar Eiropas Inovācijas padomi.

Lai nodrošinātu, ka tiek pienācīgi ņemts vērā pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” kopienas viedoklis par prioritāšu noteikšanu sadarbīgām pētniecības un inovācijas darbībām, ko īsteno ar EKF darba programmām, ierosinātā struktūra paredz EKF Vispārējās komitejas, kas pilda stratēģiskā padomdevēja lomu, un “Apvārsnis Eiropa” komitejas, kas saskaņā ar 17.b pantu pilda padomdevēja lomu, **kopīgas sesijas** par darba kārtības jautājumiem, kas saistīti ar sadarbīgu pētniecību un inovāciju, tostarp to attiecīgo daudzgadu stratēģisko dokumentu daļu, kas attiecas uz prioritātēm sadarbīgas pētniecības un inovācijas jomā, kuras Komisijai ir jāņem vērā, īstenojot sadarbīgas pētniecības un inovācijas darbības.

- c) Grozījumu, kas saistīti ar ierosināto jauno **EKF InvestEU instrumentu**, mērķis ir ciešāk saskaņot galvenos aspektus ar esošās programmas *InvestEU* noteikumiem, vienlaikus saglabājot EKF mērķi īpaši finansēt projektus, kas saistīti ar augstāku risku. EIB grupai kā īstenošanas partnerim ir piešķirta lielāka loma, un noteikumi par atbalstu augošiem uzņēmumiem ir padarīti skaidrāki. Ir pievienots pants, kas ļauj apvienot portfeļus.
- d) Citi prezidentvalsts grozījumi paredz pievērst lielāku uzmanību **mazajiem un vidējiem uzņēmumiem** (MVU), iekļaujot papildu elementus MVU atbalstam, jo īpaši darba programmās un īpašos uzaicinājumos iesniegt priekšlikumus, un stimulus privātā kapitāla piesaistīšanai un mobilizēšanai.

Līdzīgā nolūkā tika paplašināti arī noteikumi par EKF konsultācijām projektos un par **uzņēmējdarbības atbalstu**, uzlabojot saikni starp esošā *InvestEU* konsultāciju centra speciālajām zināšanām un topošo tīklu “ES – uzņēmējdarbībai”, vienlaikus nodrošinot lielāku uzsvāri uz sinerģijas veidošanu ar esošajām valstu struktūrām un partnerības iespēju nodrošināšanu, tostarp valstu kontaktpunktiem.

- e) Svarīgākie grozījumi attiecībā uz **aizsardzības industrijas** politikas logu ietver jaunu noteikumu, kura mērķis ir nodrošināt dalībvalstu lielāku atbildību un kontroli attiecībā uz piešķiršanas lēmumiem saskaņā ar minēto iedaļu (“divkārša komitoloģija”). Turklāt tika veiktas vairākas svarīgas izmaiņas, lai nodrošinātu nepārtrauktību un atbilstību spēkā esošajam aizsardzības industrijas *acquis*, jo īpaši Eiropas Aizsardzības industrijas programmai (*EDIP*).

Turklāt ir precizēts, ka degvielas uzglabāšanas un papildsistēmu attīstīšana ietilpst EKF darbības jomā.

- f) **Kosmosa** politikas logā tika veikti būtiski grozījumi attiecībā uz jauno **Zemes novērošanas pakalpojuma valdības līmeņa lietotājiem (*EOGS*) apakškomponentu**; tekstā ir precizēta pakāpeniskā pieeja, pirmkārt, resursu apvienošana un koplietošana, otrkārt, nepilnību analīzes veikšana un, treškārt, pamatojoties uz to, lēmuma pieņemšana Padomē par satelītu konstelācijas izveidi. Tekstā ir iekļauti arī jauni noteikumi par dalību *EOGS* un par Eiropas Savienības Satelītcentra būtisko lomu datu un pakalpojumu sniegšanā.

Turpmākas izmaiņas ietver precizējumus par pakalpojumiem, darbībām un prasībām attiecībā uz dažādiem komponentiem vai apakškomponentiem, par minēto komponentu sniegto operatīvo pakalpojumu paredzamā snieguma līmeņu noteikšanu un par Eiropas Kosmosa aģentūras lomu.

V. NOBEIGUMS

16. Vispārējo lietu padome tiek aicināta 2026. gada 16. jūnija sanāksmē pieņemt daļēju vispārēju pieeju par dokumentā 10491/26 + COR 1 izklāstīto tekstu.